

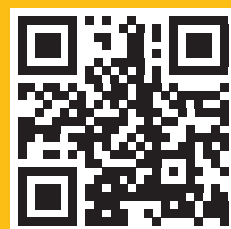
การจัดการพฤติกรรม สำหรับครูการศึกษาพิเศษ

พฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เกิดจากการเรียนรู้ ครูที่สามารถ “จัดการพฤติกรรม” ของเด็กได้จึงสามารถสอน “เนื้อหา (พฤติกรรมทางวิชาการ)” และสอน “การปฏิบัติตัว กับครูและเพื่อนอย่างเหมาะสม (พฤติกรรมทางสังคม)” ให้แก่นักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษได้ ความรู้ด้านการจัดการพฤติกรรม จึงจำเป็นสำหรับครูทุกคน !

หนังสือเล่มนี้ อธิบายลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ครูเข้าใจธรรมชาติของบุคคลเหล่านี้ และยังรวบรวมวิธีการจัดการพฤติกรรม เทคนิค การสอน และสื่อการสอนที่จะทำให้ครูสามารถสอนและจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างได้ผล



จัดพิมพ์โดย
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2218-3269-70
โทรสาร 0-2218-3547
e-mail: cupress@chula.ac.th
www.cupress.chula.ac.th
สรรคุณค่าวิชาการ สู่สังคม
Knowledge to All



cupress.chula.ac.th

การจัดการพฤติกรรมสำหรับครูฯ

ISBN 978-974-03-4028-7



9 789740 340287

C112

2123300 330.00 บาท

Chulalongkorn
University
press

การจัดการพฤติกรรมสำหรับครูการศึกษาพิเศษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. นภาพนัง
สินเบญจพงศ์

สพจ.
2505



การจัดการพฤติกรรม สำหรับครูการศึกษาพิเศษ

Behavior Management for Special Educators

ยุวดี วิริยางกูร

ภกตรา นภาพนัง

วนิดา สินเบญจพงศ์

การจัดการพฤติกรรม สำหรับครูการศึกษาพิเศษ

**Behavior Management
for Special Educators**

**การจัดการพฤติกรรม
สำหรับครูการศึกษาพิเศษ
Behavior Management
for Special Educators**

ยุวดี วิริยางกูร
ภทรา นานั่ง
วนิดา สีนเบญจพงศ์

 **สำนักพิมพ์**
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2564

330.-

ยุวดี วิริยางกูร

การจัดการพฤติกรรมสำหรับครูการศึกษาพิเศษ / ยุวดี วิริยางกูร, ภทรา นานั่ง, วนิดา สีนเบญจพงศ์

1. การศึกษาพิเศษ. 2. เด็กพิเศษ -- การปรับพฤติกรรม. 3. ครูสอนเด็กพิเศษ.

4. การจัดการชั้นเรียน. 5. การปรับพฤติกรรม.

I. ภทรา นานั่ง. II. วนิดา สีนเบญจพงศ์.

371.9043

ISBN 978-974-03-4028-7

สพจ. 2505



assคณาวิชาการ สู่สังคม
Knowledge to All
www.cupress.chula.ac.th

สิทธิในการผลิตและพิมพ์หนังสือเล่มนี้เป็นของสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแต่ผู้เดียว
การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น
ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 800 เล่ม พ.ศ. 2564

บรรณาธิการอำนวยการ : นางอรทัย นันทนาติชัย รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณู หาญสืบสาย

กองบรรณาธิการฝ่ายวิชาการ : ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปิยนารถ บุนนาค รองศาสตราจารย์พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์วิชิต พันธ์เจริญ รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลวรรณ พิมพ์พันธ์

ผู้ประสานงาน : วาสนา ชำเซ็น

พิสูจน์อักษร : ลักษมณ รชตะวณิชย์

ออกแบบปกและรูปเล่ม : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดจำหน่าย ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2218-7000-3, 0-2218-9872 โทรสาร 0-2254-9495

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

แผนกขายส่ง สาขาหัวหมาก โทร. 0-2374-1375-6 โทรสาร 0-2374-1375

พิมพ์ที่ สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [CUB 6310-002] โทร. 0-2218-3562-3

www.cupress.chula.ac.th

คำนำ

เป้าหมายของครูทุกคนคือ เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งที่ครูสอน และนำความรู้นั้นไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประเทศชาติ ดังนั้น ความสามารถในการจัดการพฤติกรรมของนักเรียนจึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับครูทุกคน เพราะพฤติกรรมของนักเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ หากนักเรียนมีปัญหายุติกรรม นักเรียนย่อมไม่จดจ่อกับสิ่งที่ครูสอน ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้สิ่งที่ครูสอนได้ อีกทั้งปัญหาพฤติกรรมยังอาจขัดขวางการเรียนรู้ของเพื่อนร่วมห้อง ขัดขวางการอยู่ร่วมกับเพื่อนในห้อง หรือถึงขั้นเป็นอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่นได้ ครูที่มีประสิทธิภาพจึงต้องสามารถสอนเนื้อหาและจัดการพฤติกรรมของผู้เรียนไปพร้อมกัน

พฤติกรรมของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้นมีทั้งความเหมือนและความต่าง นักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้เหมือนกันเพราะมนุษย์แสดงพฤติกรรมอย่างมีวัตถุประสงค์ เมื่อครูวิเคราะห์หน้าที่ของพฤติกรรมได้ ครูย่อมจัดการได้ทั้งพฤติกรรมของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ แต่นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมบางส่วนแตกต่างกัน บุคคลที่มีความต้องการพิเศษบางประเภทมีลักษณะบางอย่างที่เป็นธรรมชาติของภาวะนั้น เช่น บุคคลออทิสติกส่วนใหญ่มีความยืดหยุ่นน้อยและมักมีปัญหาด้านทักษะทางสังคม ผู้ที่จะจัดการพฤติกรรมของบุคคลออทิสติกจึงต้องเข้าใจลักษณะเหล่านี้จึงจะสามารถวิเคราะห์พฤติกรรม วางแผนและนำแผนการจัดการพฤติกรรมไปใช้กับบุคคลนั้นอย่างได้ผล หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงหลักการจัดการพฤติกรรมโดยรวม รวมถึงอธิบายและยกตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วย ผู้เขียนจึงมั่นใจว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนนักเรียนทั่วไปและครูผู้สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

การจัดการพฤติกรรมด้วยแนวคิด การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์ (Applied Behavior Analysis หรือ ABA) เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในต่างประเทศว่าเป็นวิธีจัดการพฤติกรรมของบุคคลที่มีและไม่มีความต้องการพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เรื่องนี้นับเป็นเรื่องใหม่ในประเทศไทย ผู้เขียนจึงอธิบายตั้งแต่ความรู้พื้นฐาน ประวัติความเป็นมา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจหลักการจัดการพฤติกรรมในเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม ความรู้ด้านการจัดการพฤติกรรมที่แท้จริงนั้นยังมีอีกมาก แต่หนังสือเล่มนี้ไม่ได้กล่าวถึง ผู้อ่านจึงสามารถค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมได้จากแหล่งข้อมูลที่ผู้เขียนอ้างอิงไว้ในแต่ละบท

ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้สนใจ หากได้ลองนำความรู้นี้ไปใช้ผู้อ่านย่อมเกิดทักษะในการจัดการพฤติกรรมขึ้นมา และเมื่อผู้อ่านได้ทดลองใช้วิธีการจัดการพฤติกรรมบ่อย ๆ ก็จะเกิดความชำนาญและเป็นนักจัดการพฤติกรรมมืออาชีพขึ้นมาได้ท้ายที่สุด ครูจะได้รับประโยชน์เพราะสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสุขในการสอน รวมถึงมีเวลาในการเตรียมการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน และมีเวลาพัฒนาตนเองมากขึ้น นักเรียนเองก็ย่อมเรียนรู้ได้ดีขึ้นและมีความสุขกับการเรียนมากขึ้นด้วย

คุณความดีทั้งหลายที่เกิดจากหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่บุพการีผู้เลี้ยงดูและหล่อหลอม
ให้พวกเรามีความสุขในการเป็นผู้ให้ ครูบาอาจารย์ที่ให้ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ก่อสุวรรณ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการศึกษาพิเศษให้พวกเราทั้งสามคน
และยังเป็นแรงบันดาลใจให้แก่ครูการศึกษาพิเศษจำนวนมากในประเทศไทย สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอเป็น
กำลังใจให้คุณครูทุกคนที่รักและหวังดีต่อลูกศิษย์ของตนอย่างจริงใจ ผู้ที่กำลังจะกลายเป็นนักจัดการพฤติกรรม
มืออาชีพในอนาคต

ผู้เขียน

มิถุนายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ประวัติของการจัดการพฤติกรรม	1
มุมมองของสังคมในอดีตที่มีต่อ “พฤติกรรม”	2
พฤติกรรมในมุมมองด้านการแพทย์	5
พฤติกรรมในมุมมองด้านจิตวิทยา	7
ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	10
บทสรุป	16
แบบฝึกหัดท้ายบท	17
บรรณานุกรม	18
บทที่ 2 การจัดการพฤติกรรม	21
นิยามของ “พฤติกรรม”	22
พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	24
การปรับพฤติกรรมและการจัดการพฤติกรรม	25
ความสำคัญของการจัดการพฤติกรรม	26
หลักการพื้นฐานในการจัดการพฤติกรรม	27
ท่าทีของนักจัดการพฤติกรรม	30
จรรยาบรรณของนักจัดการพฤติกรรม	31
บทสรุป	33
แบบฝึกหัดท้ายบท	34
บรรณานุกรม	35
บทที่ 3 พฤติกรรมของบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ	37
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น	38
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	40
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	43
บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	44
บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	45
บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	47
บุคคลที่มีภาวะออทิสติก	49
บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บุคคลที่มีภาวะสมาธิสั้น/อยู่ไม่นิ่ง	53
บุคคลที่ได้รับความกระทบกระเทือนทางสมองอย่างรุนแรง	55
บุคคลที่มีภาวะพิการซ้อน	56
บุคคลที่หูหนวกและตาบอด	58
บทสรุป	60
แบบฝึกหัดท้ายบท	61
บรรณานุกรม	62
บทที่ 4 การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	67
ที่มาของการวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	68
ความหมายของการวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	70
ประสิทธิภาพของการวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์	71
บทสรุป	80
แบบฝึกหัดท้ายบท	81
บรรณานุกรม	82
บทที่ 5 การวิเคราะห์หน้าที่ของพฤติกรรม	89
พฤติกรรมเป้าหมาย	90
การวิเคราะห์หน้าที่ของพฤติกรรม	92
การวิเคราะห์หน้าที่ของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	93
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ A-B-C	95
บทสรุป	100
แบบฝึกหัดท้ายบท	102
บรรณานุกรม	104
บทที่ 6 การบันทึกพฤติกรรม	105
ขั้นตอนการบันทึกพฤติกรรม	106
วิธีการหาข้อมูล	107
รูปแบบการบันทึกพฤติกรรม	109
การบันทึกแบบความถี่	109
การบันทึกแบบความยาวนาน	111

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การบันทึกแบบช่วงเวลา	112
การบันทึกระยะเวลาที่เริ่มแสดงพฤติกรรม	114
การบันทึกความรุนแรงของพฤติกรรม	115
ความเที่ยงตรงของข้อมูล	116
ปัจจัยที่มีผลต่อความเที่ยงตรงของข้อมูล	118
บทสรุป	120
แบบฝึกหัดท้ายบท	121
บรรณานุกรม	122
บทที่ 7 การเสริมแรง การลงโทษ และตัวเสริมแรง	123
การเสริมแรงและการลงโทษ	124
การเสริมแรงทางบวก	126
การเสริมแรงทางลบ	127
การลงโทษทางบวก	128
การลงโทษทางลบ	128
ตัวเสริมแรง	129
บทสรุป	135
แบบฝึกหัดท้ายบท	137
บรรณานุกรม	138
บทที่ 8 เทคนิคการสอนเพื่อเพิ่มพฤติกรรม	139
การวิเคราะห์งาน	140
การสอนทักษะย่อย	142
การสอนในสถานการณ์จริง	143
การสอนให้ตอบสนองในเรื่องสำคัญ	144
การแต่งพฤติกรรม	145
การสอนแบบลูกโซ่	146
การเสริมแรงการพูด	147
การสื่อสารด้วยการแลกภาพ	148
การใช้ตัวแบบ	150

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสอนที่ไม่ปล่อยให้เด็กทำผิด	151
การกระตุ้นเตือนและการกระตุ้นเตือนแบบล่าช้า	152
การลดความช่วยเหลือ	154
การสอนให้เด็กเชื่อมโยง	154
บทสรุป	155
แบบฝึกหัดท้ายบท	158
บรรณานุกรม	159
บทที่ 9 การลดพฤติกรรม	161
หลักการลดพฤติกรรม	162
การลดพฤติกรรมระดับที่ 1 การเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรม	164
การเสริมแรงพฤติกรรมตรงกันข้าม	164
การเสริมแรงพฤติกรรมอื่น	165
การเสริมแรงพฤติกรรมเป้าหมายให้อยู่ในระดับต่ำ	165
การลดพฤติกรรมระดับที่ 2 การหยุดยั้ง	166
การลดพฤติกรรมระดับที่ 3 การยึดสิ่งที่ชอบ	167
การปรับสิ่งใหม่	167
การใช้เวลานอก	168
การลดพฤติกรรมระดับที่ 4 การลงโทษ	170
บทสรุป	172
แบบฝึกหัดท้ายบท	173
บรรณานุกรม	174
บทที่ 10 การจัดการพฤติกรรมของบุคคลที่มีความบกพร่องระดับรุนแรง	175
บุคคลที่มีความบกพร่องระดับรุนแรง	176
บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับรุนแรงและบุคคลที่มีภาวะออทิสติก	
ระดับรุนแรง	176
บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ระดับรุนแรง	177
บุคคลที่มีภาวะพิการซ้อน	178

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การประเมินพฤติกรรม	179
การประเมินพลังของตัวเสริมแรง	181
การสื่อสารทางเลือก	184
การบำบัดรักษาด้วยวิธีทางการแพทย์	186
บทสรุป	188
แบบฝึกหัดท้ายบท	189
บรรณานุกรม	190
บทที่ 11 แผนการจัดการพฤติกรรมและการรายงานผล	193
แผนการจัดการพฤติกรรม	194
ความหมายของแผนการจัดการพฤติกรรม	194
ประโยชน์ของแผนการจัดการพฤติกรรม	194
องค์ประกอบของแผนการจัดการพฤติกรรม	195
ตัวอย่างแผนการจัดการพฤติกรรม	196
การรายงานผลการจัดการพฤติกรรม	201
ความหมายและลักษณะของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	201
จุดเด่นและจุดด้อยของการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	201
การรายงานผลการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	202
การวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยวรูปแบบต่าง ๆ	203
ตัวอย่างการรายงานผลการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดี่ยว	205
บทสรุป	207
แบบฝึกหัดท้ายบท	208
บรรณานุกรม	209
บทที่ 12 การจัดการพฤติกรรมในระยะยาว	211
เป้าหมายในการพัฒนาบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ	212
การสอนให้บุคคลที่มีความต้องการพิเศษจัดการพฤติกรรมของตนเอง	215
การควบคุมตนเอง	215
การตรวจสอบตนเอง	217
การประเมินตนเอง	218

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสอนตนเอง	219
การเสริมแรงตนเอง	220
ความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู และบุคลากรวิชาชีพ	220
บทสรุป	222
แบบฝึกหัดท้ายบท	223
บรรณานุกรม	224
บทที่ 13 การจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนรวม	227
การจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนรวมด้วยการเปลี่ยน C	228
การเสริมแรง	229
การเพิกเฉย	231
การใช้สัญญาณเตือน	232
การจัดการพฤติกรรมในห้องเรียนรวมด้วยการเปลี่ยน A	233
บรรยากาศในห้องเรียน	234
การจัดสภาพแวดล้อม	234
การทำข้อตกลง	235
รูปแบบการเรียนการสอน	236
เนื้อหาและกิจกรรม	236
การเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรม	238
การช่วยเหลือก่อนเริ่มกิจกรรม	238
โปรแกรม TEACCH	238
บทสรุป	240
แบบฝึกหัดท้ายบท	241
บรรณานุกรม	242
บทที่ 14 การส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	243
ความหมายของการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	244
ประโยชน์ของการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	246
ขั้นตอนในการส่งเสริมพฤติกรรมทางบวก	247

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
กลยุทธ์ในการจัดการพฤติกรรมสำหรับนักเรียนทั้งโรงเรียน	250
การใช้กติกา ข้อตกลง และขั้นตอนของกิจกรรม	250
การใช้ตารางกิจกรรม บรรยากาศที่ดี และการจัดห้องเรียน	251
การติดตามความเคลื่อนไหวและการกระตุ้นเตือน	252
การให้ออกลา	252
การชื่นชมโดยระบุพฤติกรรม	252
การเตือนก่อนเกิดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	252
การสอนที่มีประสิทธิภาพ	253
การตอบสนองเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์	253
กลยุทธ์ในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม	254
โปรแกรมการสอนด้านพฤติกรรม	255
ความยืดหยุ่น	256
บทสรุป	258
แบบฝึกหัดท้ายบท	260
บรรณานุกรม	261
ภาคผนวก	263
ประวัติย่อของผู้เขียน	271

บทที่

1

ประวัติของ การจัดการพฤติกรรม



เนื้อหาในบทนี้

- ◆ มุมมองของสังคมในอดีตที่มีต่อ “พฤติกรรม”
- ◆ พฤติกรรมในมุมมองด้านการแพทย์
- ◆ พฤติกรรมในมุมมองด้านจิตวิทยา
- ◆ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
- ◆ บทสรุปและการวิเคราะห์
- ◆ คำถามท้ายบท

เนื้อหาในบทนี้เป็นการปูพื้นฐานความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับพฤติกรรม โดยกล่าวถึงมุมมองของ
ผู้คนในอดีตที่มีต่อพฤติกรรม ซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างจากมุมมองในปัจจุบัน พฤติกรรมในมุมมอง
ด้านการแพทย์และพฤติกรรมในมุมมองด้านจิตวิทยา เพื่อให้ผู้อ่านเลือกใช้แนวคิดที่เหมาะสมกับนักเรียนของตน
และเกิดประโยชน์สูงสุด ในส่วนหลัง ผู้เขียนกล่าวถึงทฤษฎีพฤติกรรมนิยมและแนวคิดของผู้คิดค้นทฤษฎี
เหล่านี้ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจที่มาของการจัดการพฤติกรรมในปัจจุบัน

มุมมองของสังคมในอดีตที่มีต่อ “พฤติกรรม”

สังคมในอดีตเชื่อว่าสติปัญญา ความสามารถ ความสำเร็จ รวมถึงพฤติกรรม เกิดจาก
พันธุกรรมเท่านั้น เห็นได้จาก *การเคลื่อนไหวยูจีนิกส์ (Eugenics Movement)* ที่ *เซอร์ฟรานซิส แกลตัน*
(Sir Francis Galton: 1822-1911) นักปราชญ์ชาวอังกฤษอธิบายว่า มนุษย์ถ่ายทอดลักษณะที่ดีและ
ไม่ดีจากรุ่นสู่รุ่นเหมือนม้าแข่งที่แข็งแรงและวิ่งเร็วถูกพัฒนาให้เป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ เพื่อให้มารุ่นต่อไป
มีคุณลักษณะเหมือนพ่อและแม่ หรือสุนัขที่มีร่างกายสวยงามถูกใช้เป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์เพื่อให้ลูกสุนัข
มีลักษณะที่ดีและขายได้ราคา ดังนั้น นักเคลื่อนไหวยูจีนิกส์จึงสรุปว่า พ่อแม่ที่ฉลาดและมีคุณสมบัติดีเยี่ยม
ให้กำเนิดลูกที่มีคุณสมบัติทางกายภาพ สติปัญญา และคุณธรรมที่พึงประสงค์ (Bouche & Rivard, 2014)
ตัวอย่างเช่น เด็กที่เกิดจากพ่อแม่ที่มีความรู้ ฐานะร่ำรวย และมีพฤติกรรมที่ดีเยี่ยมเป็นเด็กฉลาด จบ
การศึกษาระดับสูง ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน และไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา แนวคิด
ดังกล่าวถูกพัฒนาจนถึงจุดสูงสุดในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 และนำไปสู่การประกวด “ครอบครัวพันธุ์ดี”
(Fitter Families Contest; ภาพ 1.1) โดยคณะกรรมการจะคัดเลือกครอบครัวที่พ่อแม่มีคุณสมบัติ
ที่พึงประสงค์และลูกได้รับการถ่ายทอดลักษณะดังกล่าว อีกทั้งหนังสือและภาพยนตร์เกี่ยวกับแนวคิดนี้ยัง
ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในยุคนั้นด้วย



American Philosophical Society. Noncommercial, educational use only.

ภาพ 1.1 ผู้ชนะเลิศการประกวดครอบครัวพันธุ์ดี
ที่มา: American Philosophical Society (2018)

ในขณะที่นักเคลื่อนไหวยูจีนิกส์ในประเทศอังกฤษเน้นการคัดสรรครอบครัวพันธุ์ดีเพื่อให้ประเทศมีประชากรที่มีคุณภาพ การเคลื่อนไหวยูจีนิกส์ในประเทศสหรัฐอเมริกากลับมีเป้าหมายเพื่อควบคุม “คนมีตำหนิ” ซึ่งในยุคนั้นหมายถึง คนยากจน คนที่ไม่ได้รับการศึกษา และชนกลุ่มน้อย การเคลื่อนไหวยูจีนิกส์ในประเทศสหรัฐอเมริกาขึ้นถึงจุดสูงสุด เมื่อกฎหมายบังคับการทำหมัน (Forced Sterilization Laws) ถูกบังคับใช้กับคนทุพพลภาพและไร้ความสามารถในช่วงแรก และต่อมา คนยากไร้ที่ไม่ได้มีความผิดก็ถูกบังคับให้ทำหมันด้วย (Bouche & Rivard, 2014)

เหตุการณ์เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวยูจีนิกส์ที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ข้อพิพาทระหว่างบัคและเบลล์ (Buck vs. Bell, 1927) นางสาวแคร์รี่ บัค (Carrie Buck: 1906-1983)¹ ถือเป็นเหยื่อรายแรกที่ศาลสูงแห่งรัฐเวอร์จิเนียสั่งให้เข้ารับการทำหมัน เพราะแม่ของแคร์รี่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ส่งผลให้แคร์รี่ถูกกล่าวหาว่ามีความบกพร่องทางสติปัญญาด้วยเช่นกัน และต่อมาพบว่าลูกของแคร์รี่มีพัฒนาการล่าช้าอีก ศาลสูงแห่งรัฐเวอร์จิเนียเห็นว่าการที่ครอบครัวนี้มีความบกพร่องทางสติปัญญาและมีพัฒนาการล่าช้าถึง 3 รุ่นติดต่อกัน เป็นการยืนยันว่าครอบครัวนี้มีเชื้อพันธุ์ไม่ดี จึงไม่สมควรมีโอกาสแพร่พันธุ์ต่อไป (Facing History and Ourselves, 2017) ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับคดีความนี้ได้จาก www.eugenicsarchive.org

¹ หลักฐานทางประวัติศาสตร์บางส่วนบันทึกว่า นางสาวแคร์รี่ บัคสามารถเรียนรู้เหมือนเด็กทั่วไปจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วจึงออกจากโรงเรียนดังเช่นเด็กคนอื่นในรัฐเวอร์จิเนียในยุคนั้น แต่ครอบครัวบุญธรรมของเธอพยายามส่งเธอเข้าสถานสงเคราะห์บุคคลพิการ และบกพร่องทางสติปัญญาจึงแต่งข้อมูลให้เธอกลายเป็นบุคคลบกพร่องทางสติปัญญา (Facing History and Ourselves, 2017)

นักเคลื่อนไหวยิวจินิกส์คนสำคัญในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ทำให้ภาครัฐดำเนินการควบคุมคนที่มีตำหนิอย่างเข้มงวด ได้แก่ ดร.เฮนรี กอดดาร์ด (Henry Goddard: 1866-1957) ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาที่มีผลงานด้านจิตวิทยาจำนวนมาก ดร.กอดดาร์ดรายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับครอบครัวของทหารผ่านศึกที่ชื่อ มาร์ติน แคลลิกแค (Martin Kallikak) ที่มีภรรยา 2 คน ภรรยาคนแรกเป็นหญิงชาวบ้าน ความรู้น้อย ฐานะยากจน และอาจมีความบกพร่องทางสติปัญญา ส่วนภรรยาคนที่สองเป็นท่านผู้หญิงสูงศักดิ์ การศึกษาดี ฐานะดี ดร.กอดดาร์ดพบว่า บุตรหลานของมาร์ตินที่เกิดจากภรรยาคนแรกนั้นมีฐานะยากจน ไม่ได้รับการศึกษา และบางคนเป็นอาชญากร ในขณะที่บุตรหลานของภรรยาคนที่สองกลับประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ฐานะร่ำรวย และไม่มีใครต้องโทษคุมขังดังเช่นบุตรหลานของภรรยาคนแรก เขาจึงสรุปว่า พันธุกรรมเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลนั้นเป็นคนดีหรือไม่ดี ข้อเสนอแนะส่งผลให้ผู้นำคนนโยบายในบางประเทศสั่งคุมกำเนิดหรือทำแท้งบุคคลที่ “มีตำหนิ” ต่อมา ความยากจนถือเป็นคุณสมบัติที่ไม่ดี จึงมีการพยายามควบคุมการแต่งงานและการมีบุตรของคนยากไร้ด้วย

การเคลื่อนไหวยิวจินิกส์ขึ้นสู่จุดสูงสุดเมื่อนายพล อะดอล์ฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler: 1889-1945) ผู้นำนาซีแห่งประเทศเยอรมนีสั่งให้ทหารกำจัด “คนอันตราย” ในสังคม เช่น ชาวยิว คนพิการ คนเร่ร่อน เพื่อให้ประเทศเยอรมนีมีแต่เผ่าพันธุ์ที่บริสุทธิ์ คนอันตรายส่วนหนึ่งที่ไม่ถูกสังหารก็ถูกใช้งานอย่างหนักเป็นหนูทดลองของนักวิทยาศาสตร์นาซี หรือถูกทรมานด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของทหารนาซี เมื่อสงครามจบลง พบว่ามีผู้เสียชีวิตจากแนวคิดนี้มากกว่า 6 ล้านคนในระยะเวลาเพียง 5 ปี (ค.ศ.1941-1945; ภาพ 1.2) และผู้บริสุทธิ์จำนวนมากที่ถูกคุมขังโดยทหารนาซี มีสภาพอดโรย หิวโหย เจ็บป่วย และไร้ที่อยู่อาศัย (United States of Holocaust Memorial Museum, 2017) เหตุการณ์นี้ทำให้ผู้คนทั่วโลกแสดงความไม่เห็นด้วยกับการฆ่าผู้บริสุทธิ์ในสงครามครั้งนั้น แนวคิดนี้จึงเสื่อมความนิยมในที่สุด ผู้สนใจสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ได้จากพิพิธภัณฑ์เพื่อรำลึกถึงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Holocaust Memorial Museum)



ภาพ 1.2 ศพที่รอการเผาในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในประเทศแอสโตเนีย
ที่มา: National Archives and Records Administration, College Park (2018)

อย่างไรก็ตาม หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในปัจจุบันได้พิสูจน์แล้วว่า ความสำเร็จและพฤติกรรมของมนุษย์คนหนึ่งเกิดจากปัจจัยจำนวนมาก เช่น สภาพแวดล้อม การเลี้ยงดู ดังนั้น ข้อสรุปของดร.กอดดาร์ดที่ไม่ได้คำนึงถึง “ต้นทุนทางสังคม (Social Capital)” จึงถูกวิจารณ์อย่างมากในปัจจุบัน เพราะฐานะทางเศรษฐกิจ โอกาส และปัจจัยอื่น ๆ ของบุตรหลานในครอบครัวของหญิงสูงศักดิ์อาจทำให้คนไม่ฉลาดสามารถเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย หรือทำให้คนไม่ดื้อรูดพ้นจากการต้องโทษคุมขังได้ เป็นต้น ต่อมาภายหลัง ดร.กอดดาร์ดออกมายอมรับว่าความคิดเช่นนั้นไม่ถูกต้องและกล่าวขอโทษเหยื่อที่ได้รับผลกระทบจากทฤษฎีดังกล่าวด้วย (Human Intelligence, 2017; NPR, 2014)

พฤติกรรมในมุมมองด้านการแพทย์

ในมุมมองด้านการแพทย์ พฤติกรรมเกิดจากปัจจัยทางชีวภาพ เช่น พฤติกรรมซ้ำ ๆ ของบุคคลที่มีภาวะออทิสติกเกิดจากความผิดปกติในสมอง หรือพฤติกรรมอยู่ไม่นิ่งของบุคคลที่มีภาวะสมาธิสั้นอาจเกิดจากพันธุกรรม สารเคมี หรือสารพิษ เช่น ตะกั่ว ปรอท ดร.เบน ไฟน์โกลด์ (Ben Feingold) หัวหน้าแผนกภูมิแพ้ ศูนย์ดูแลสุขภาพไกเซอร์เพอร์มาเนนต์ ที่อยู่ทางตอนเหนือของรัฐแคลิฟอร์เนีย (Kaiser Permanente Medical Centers in Northern California) พบว่า สารเคมีและส่วนผสมบางชนิดในอาหารเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เด็กมีปัญหาสุขภาพ ปัญหาพฤติกรรม และปัญหาการเรียนรู้ ส่วนผสมเหล่านั้น ได้แก่ สี กลิ่น รสสังเคราะห์ วัตถุกันเสีย สารให้ความหวาน และสารซาลิไซเลตส์ (Salicylates) ในผักและผลไม้ที่มีหน้าที่ป้องกันโรคและแมลง ต่อมา ผู้ปกครองของเด็กที่มีสุขภาพดีขึ้นจากแนวคิดนี้ได้ก่อตั้งสมาคมไฟน์โกลด์แห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกาขึ้น (Feingold Association of the United States, 2017) สมาคมดังกล่าวเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้สู่พ่อแม่ผู้ปกครองในการเลือกอาหารสำหรับบุตรหลานและสมาชิกในครอบครัว ผู้สนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก <http://feingold.org>

นักวิทยาศาสตร์และผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งในประเทศตะวันตกเชื่อว่า พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของบุคคลออทิสติกเกิดจากการรับประทานอาหารที่มีสารกลูเต็น (Gluten) และสารคาเซอิน (Casein) ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานหลักของประชากรในประเทศตะวันตก นักวิทยาศาสตร์ส่วนหนึ่งอธิบายว่าเด็กเหล่านี้แพ้หรือไวต่อสารกลูเต็น และสารคาเซอิน ในขณะที่นักวิทยาศาสตร์อีกกลุ่มหนึ่งอธิบายว่าเด็กเหล่านี้มีปัญหาด้านระบบการย่อยอาหาร เมื่อได้รับสารดังกล่าว เด็กจึงเกิดความรู้สึกไม่สบายตัวและแสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ บุคลากรวิชาชีพและผู้ปกครองกลุ่มนี้จึงควบคุมอาหารของบุตรหลานที่มีภาวะออทิสติกไม่ให้มีสารกลูเต็น²และสารคาเซอิน³ ผู้ปกครองจำนวนหนึ่งรายงานว่ บุตรหลานของตน

² สารกลูเต็นมีปริมาณสูงในข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวไรย์ และข้าวเหนียว

³ สารคาเซอินพบมากในนมวัวและผลิตภัณฑ์จากนมวัว เช่น เนย ชีส